

AFM

Sector in beeld pensioenen 2026

Samenvatting van de belangrijkste bevindingen

Gebaseerd op rapportagedata per 31 december 2024 | Mei 2026

Over dit rapport

De Nederlandse pensioensector bevindt zich midden in de Wtp-transitie. Dit rapport van de AFM biedt op basis van de Toezichtrapportage tweedepijlerpensioen (peildatum 31/12/2024) unieke inzichten in drie kernthema's: (1) grote premieverschillen tussen premieregelingen, (2) klachtenpatronen als kwaliteitssignaal, en (3) beperkt gebruik van beleggingsvrijheid door deelnemers — met name jongeren. Eind 2024 hadden circa 75.000 deelnemers (bij verzekeraars en PPI's) pensioen in het nieuwe stelsel; pensioenfondsen zijn per 1 januari 2025 gaan invaren.

Kerngetallen Nederlandse pensioensector 2024

**8,2
mln**

Actieve deelnemers
bij pensioenfondsen

**€ 1.026
mrd**

Totale
pensioenwaarde
opbouwfase NL

5 mln

Lopende uitkeringen
eind 2024

150

Pensioenuitvoerders
actief (was 172 in 2022)

75k

Deelnemers nieuw
stelsel
eind 2024
(verzekeraars/PPI)

6,1

mln
Actieve DC-
deelnemers
premieregelingen

42%

Fiscale ruimte benut
gem. in premieregelingen

23k

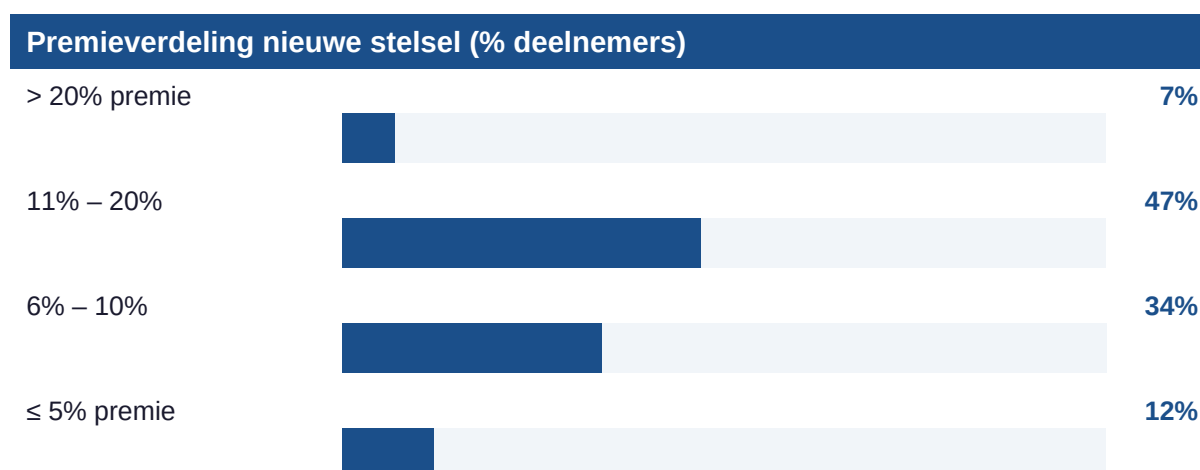
Klachten
geregistreerd
bij fondsen en PPI's

1. Grote verschillen in pensioenperspectief bij premieregelingen

Het nieuwe pensioenstelsel werkt met een vlakke premie (gelijk voor alle leeftijden). Dat maakt vergelijken tussen regelingen eenvoudiger. De eerste data uit het nieuwe stelsel laten echter forse spreiding zien.

1.1 Premieverdeling in het nieuwe stelsel

Van de circa 75.000 deelnemers in het nieuwe stelsel (eind 2024) kent 12% een premiepercentage van 5% of minder, terwijl 47% een premie heeft tussen 11% en 20%.

1.2 Impact op vervangingsratio

De relatie tussen premiepercentage en te verwachten pensioenuitkering (als % middelloon) wordt sterk bepaald door de rekenrente. Een vlakke premie van 30% bij 1,5% rente levert circa 75% van het middelloon op (inclusief AOW). Bij een veelvoorkomend premieniveau van 10% loopt de vervangingsratio uiteen van 46% (bij 1,5% rente) tot 58% (bij 3% rente).

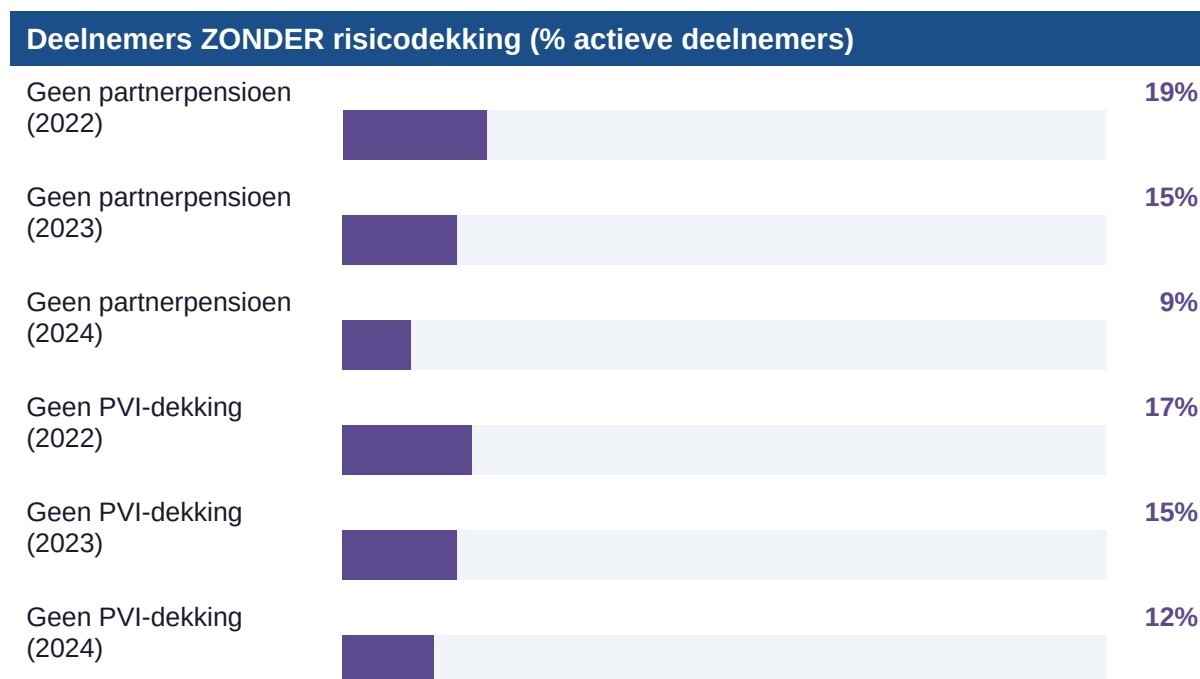
Premie %	Rente 1,5%	Rente 3%	Opmerking
5%	~35%	~45%	Grotendeels AOW
10%	46%	58%	Veelvoorkomend niveau
15%	~58%	~67%	Redelijk niveau
20%	~67%	~75%	Boven gemiddeld
30%	75%	~85%	Fiscaal maximum

⚠ AFM-aandachtspunt

De AFM signaleert het risico dat deelnemers met een lage pensioenopbouw denken dat hun pensioen goed geregeld is. De sector wordt opgeroepen deelnemers realistische verwachtingen te geven, zodat zij tijdig maatregelen kunnen treffen.

1.3 Risicodekking: partnerpensioen en PVI

Positief: het aandeel deelnemers in premieregelingen zonder partnerpensioendekking daalde van 19% (2022) naar 9% (2024). Ook de groep zonder premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid (PVI) nam af van 17% naar 12%.

In het nieuwe stelsel heeft 59% van de deelnemers een partnerpensioendekking tussen 21-30% van het pensioengevend salaris. Slechts 18% zit boven de 40%. Bij lage dekking kan het huishoudinkomen sterk terugvallen bij overlijden vóór de pensioendatum.

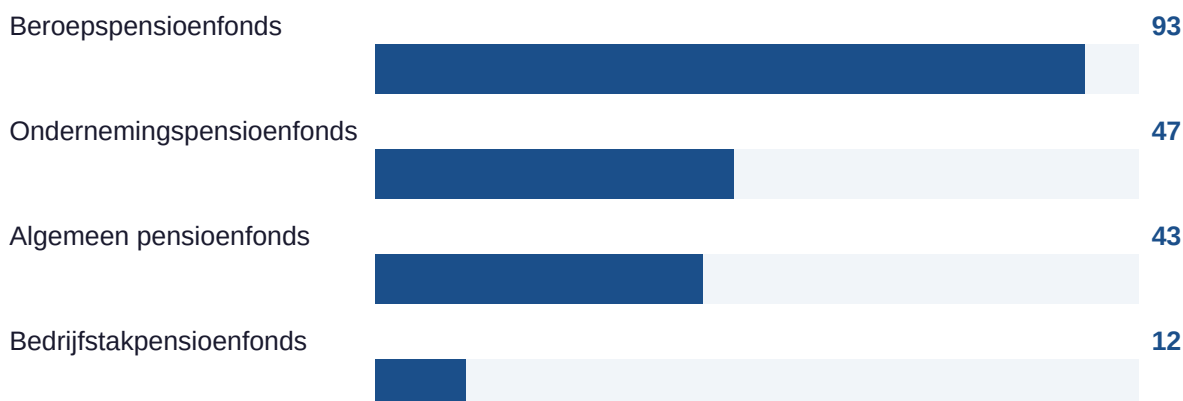
2. Klachtendata als kwaliteitsspiegel

In 2024 registreerden pensioenfondsen en PPI's in totaal ruim 23.000 klachten. Dit is het eerste volledige rapportagejaar onder de nieuwe wettelijke kaders (van kracht per 1 juli 2023).

2.1 Aantal klachten per type uitvoerder

99% van alle klachten komt van deelnemers bij pensioenfondsen. Beroepspensioenfondsen registreren de meeste klachten per 10.000 deelnemers (93 per 10.000), bedrijfstakpensioenfondsen de minste (12 per 10.000).

Klachten per 10.000 deelnemers — naar type pensioenfonds

2.2 Onderwerpen en uitkomsten

De drie meest voorkomende klachtcategorieën zijn samen goed voor bijna twee derde van alle klachten:

- Pensioenberekening en -betaling: ~7.000 klachten
- Financiële situatie fonds (verlagingen, indexering): ~4.000 klachten
- Informatieverstrekking: ~3.000 klachten

Van de 22.000 afgehandelde klachten werd circa 60% afgewezen. Klachten over behandelingsduur en het deelnemersportaal worden vaker toegewezen.

2.3 Doorlooptijd afhandeling

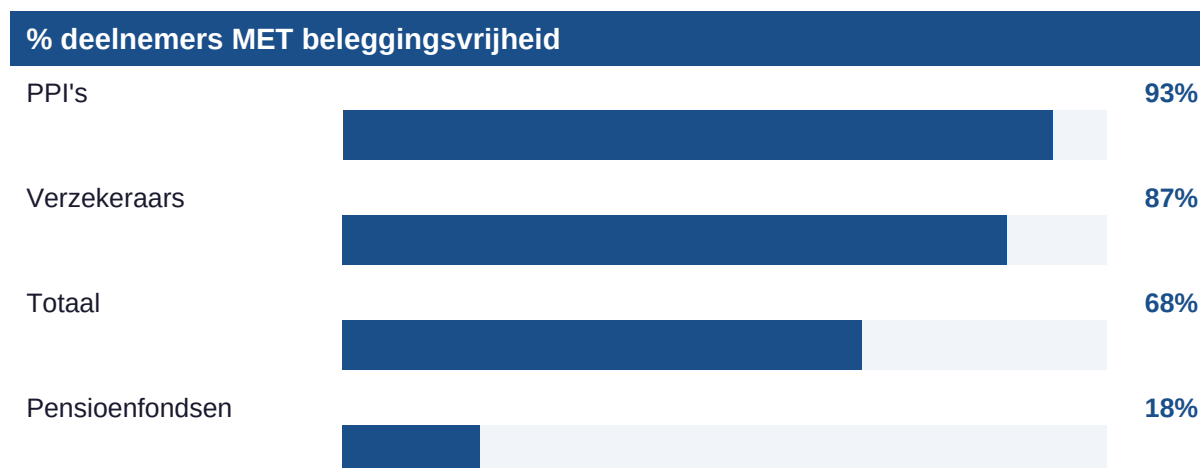
De sector handelt klachten vlot af. Ruim 90% is binnen twee weken afgehandeld:

3. Beleggingsvrijheid: beschikbaar, maar weinig benut

Ruim twee derde (68%) van de deelnemers in premieregelingen heeft beleggingsvrijheid. Bij verzekeraars is dit 87%, bij PPI's 93%, maar bij pensioenfondsen slechts 18% — doordat enkele grote fondsen geen keuze aanbieden.

3.1 Beleggingsvrijheid per type uitvoerder

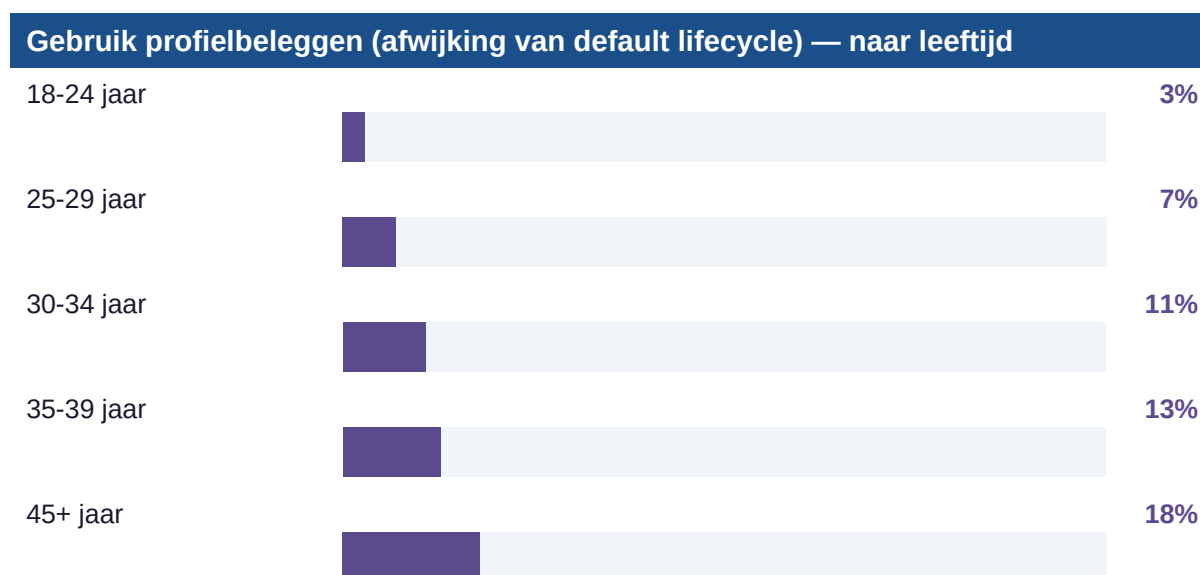

3.2 Gebruik van de vrijheid

Ondanks de beschikbaarheid maakt slechts een minderheid daadwerkelijk een actieve keuze:

- ▶ Gemiddeld wijkt 15% af van het default beleggingsprofiel (profielbeleggen)
- ▶ Slechts 4% kiest voor opt-out beleggen (eigen beleggingsmix)

Jongeren maken het minst gebruik van beleggingsvrijheid, terwijl zij door hun langere horizon juist het meeste voordeel kunnen behalen:

Gemiddeld

15%

3.3 Grote verschillen tussen uitvoerders

Bij 4 pensioenuitvoerders met profielbeleggen wijkt niemand af van het default profiel. Bij 10 uitvoerders die opt-out aanbieden maakt geen enkele deelnemer er gebruik van. Bij 4 uitvoerders wijkt meer dan 70% wél af. Dit suggereert dat activatie en keuzebegeleiding een grote rol spelen.

AFM-oproep aan pensioenuitvoerders

Onderzoek waarom deelnemers wel of geen beleggingskeuzes maken. Verfijn communicatie en keuzebegeleiding per doelgroep. Vraag of het zinvol is keuzemogelijkheden aan te bieden als vrijwel niemand er gebruik van maakt.

4. Sectorstructuur en -trends

De sector krimpt qua aantal uitvoerders maar groeit qua deelnemers en vermogen. De Wtp-transitie versnelt structurele verschuivingen.

Indicator	2022	2023	2024
Pensioenuitvoerders (totaal)	172	165	150
Pensioenfondsen	154	148	135
Actieve deelnemers (mln)	7,4	7,9	8,2
DC-deelnemers (mln)	1,8	2,0	2,1
Totale waarde (€ mrd)	866	950	1.026
Waarde DC-regelingen (€ mrd)	73	89	107

5. Conclusies en aandachtspunten voor de sector

Premiehoogte

Informeer deelnemers proactief over het te verwachten pensioeninkomen, ook als de premie laag is. Deelnemers moeten tijdig kunnen bijsparen.

Klachten

Registreer alle klachten correct. Een laag aantal klachten is niet automatisch positief — analyseer ook afgewezen klachten op communicatieverbeterpunten.

Beleggingsvrijheid

Activeer met name jonge deelnemers. Evalueer of keuzemogelijkheden zinvol zijn als ze nauwelijks worden gebruikt.

Met het invaren van pensioenfondsen per 2025 zal het beeld van het nieuwe stelsel snel scherper worden. De AFM zal de statistieken jaarlijks actualiseren.